

CYCLADIC SEMINAR – ΚΥΚΛΑΔΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

THE ARCHAEOLOGICAL SOCIETY AT ATHENS, 22 PANEPISTIMIΟΥ ST.

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 22

Tuesday, 4 November 2014, 7 P.M. - Τρίτη, 4 Νοεμβρίου 2014, 7 μ.μ.

Κώστας Λ. Ζάχος & Αγγέλικα Ντούζουγλη

Τα δεδομένα της φάσης Καστριού στο Σπήλαιο του Ζα στη Νάξο

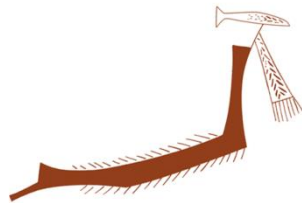
Kostas L. Zachos & Angelika Douzougli

The data of Kastri phase in the Cave of Zas on Naxos

Οργάνωση Σεμιναρίου: **Μαρίζα Μαρθάρη**
The seminar is organized by **Marisa Marthari**

ΚΥΚΛΑΔΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Τρίτη, 4 Νοεμβρίου 2014, 7 μ.μ.

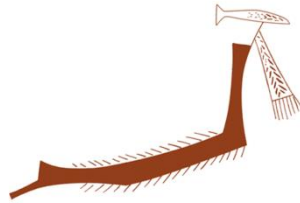
Κώστας Α. Ζάχος & Αγγέλικα Ντούζουγλη

Τα δεδομένα της φάσης Καστριού στο Σπήλαιο του Ζα στη Νάξο

Οι πλούσιες σε ευρήματα επιχώσεις του σπηλαίου του Ζα στη Νάξο, όπως έδειξαν οι ανασκαφές (1985, 1986 και 1994) και η μελέτη των ευρημάτων, καλύπτουν μια μακρά ανθρωπίνη παρουσία, η οποία αντιστοιχεί σε ποικίλες περιόδους ανέλιξης του προϊστορικού πολιτισμού των Κυκλάδων. Η χρήση του σπηλαίου, που εμφανίζεται κατά την Νεότερη Νεολιθική περίοδο, συνεχίζεται ευκαιριακά και κατά τους ιστορικούς χρόνους, από την αρχαϊκή έως και τη ρωμαϊκή εποχή. Λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικά περιορισμένο αριθμό ανασκαμμένων προϊστορικών οικισμών στις Κυκλάδες με μακρά συνέχεια κατοίκησης, τα δεδομένα του Ζα καταλαμβάνουν ιδιαίτερη σημασία για τη σύγχρονη έρευνα. Εξάλλου ο εντοπισμός αλληλουχίας πολιτιστικών φάσεων στις επιχώσεις του σπηλαίου, αποτέλεσε την υπόθεση εργασίας όταν σχεδιάστηκαν οι ανασκαφές, εφόσον τα σπήλαια με τον περιορισμένο χώρο που διαθέτουν, λειτουργούν ως αποθέτες των καταλοίπων της ανθρώπινης χρήσης.

Σύμφωνα με τη στρωματογραφία και σε συνάφεια με την επεξεργασία και ανάλυση των ευρημάτων, διακρίνονται πέντε φάσεις χρήσης του σπηλαίου (Ζας I-V), οι οποίες αντιστοιχούν σε πολιτισμικές περιόδους των Κυκλάδων.

Στην ανακοίνωση μας θα παρουσιαστούν τα δεδομένα της φάσης IV του Ζα, η οποία αντιστοιχεί στην λεγόμενη ομάδα Καστριού της Πρωτοκυκλαδικής εποχής. Πρόκειται για μια «κεραμική φάση», η οποία μεταφερόμενη στον χρονικό ορίζοντα αντιστοιχεί με σύντομη χρονικά περίοδο (250-300 χρόνια). Η μεταβατική αυτή περίοδος που χαρακτηρίζεται από καινοτομίες στην μεταλλουργία και την παρουσία οχυρωμένων οικισμών, θεωρείται περίοδος «ανασφάλειας» και ανακατατάξεων.

CYCLADIC SEMINAR

Tuesday, 4 November 2014, 7 P.M.

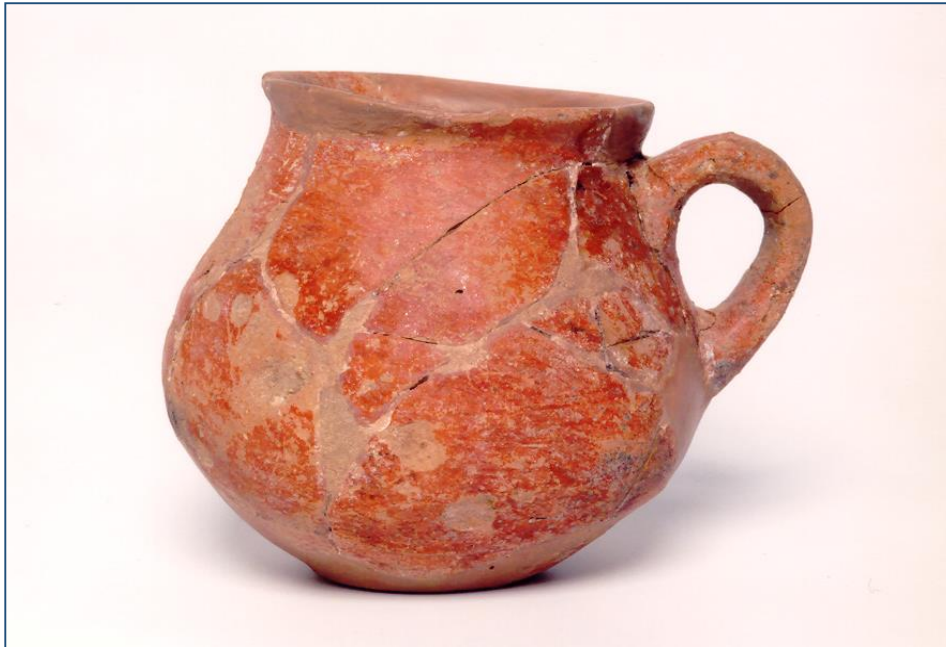
Kostas L. Zachos & Angelika Douzougli

The data of Kastri phase in the Cave of Zas on Naxos

The fill of the Zas Cave on Naxos, rich in archaeological finds, as the excavations (1985, 1986 and 1994) and the study of the material have revealed, represents a human presence of long duration, which corresponds to various periods of cultural development in the prehistory of the Cyclades. Use of the cave, which began in the Late Neolithic period, continued circumstantially during historical times too, from the Archaic to the Roman period. Given the relatively limited number of excavated prehistoric settlements in the Cyclades with a long continuity of occupation, the evidence from the Zas Cave is of particular importance for research. Moreover, the identification of a sequence of cultural phases in the fill of the cave was the working hypothesis underlying the planning of the excavations, since caves with their confined space function as deposits of the remains of human activities inside them.

According to the stratigraphy, as well as the processing and analysis of the finds, five phases of human occupation of the cave (Zas I-V) are distinguished, which correspond to cultural periods of the Cyclades.

In the seminar we shall present the data of Zas phase IV, which corresponds to the so-called Kastri group of the Cycladic Early Bronze Age, a "ceramic phase" that corresponds chronologically to a relatively short span of 250-300 years. This transitional period, which is characterized by innovations in metallurgy and the presence of fortified settlements, is considered a time of insecurity and upheaval in the Cyclades.

Εικ. 1. Μόνωτο κύπελο από το Σπήλαιο του Ζα
Fig. 1. Tankard from the Cave of Zas

Εικ. 2 Σφράγισμα από το σπήλαιο του Ζα
Fig. 2 Sealing from the Cave of Zas